

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
ZAVOD ZA VRJEDNOVANJE KVALITETE OBRAZOVANJA I ODGOJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

PROBNI ZAVRŠNI ISPIT

školska 2016./2017. godina

TEST HRVATSKOGA JEZIKA

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Svaki zadatak pažljivo pročitaj, razmisli o tome što se u zadatku traži i o načinu na koji ga trebaš riješiti (zaokruživanjem, povezivanjem, podcrtavanjem, dopisivanjem i drugo).
- Piši čitko, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek rabi pune nazive; kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu).
- Odgovori napisani kemijskom olovkom ne smiju se precrtavati niti ispravljati.
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat.
- U kućicu koja se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati. To je prostor u koji će pregledači upisati broj bodova. Na ovoj i posljednjoj stranici također nemoj ništa upisivati.
- Ako završiš ranije, predaj test i tiho iziđi kako ne bi ometao rad drugih.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

1. Pozorno pročitaj ulomak te zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

„Svaka stvar ima svoj početak. Prvi svjetionici, građeni tri stoljeća prije Krista, bile su samo kule vidljive iz daljine. Oganj na njima počinje se paliti tek oko početka naše ere. Grci su mnoge takve sagradili na našim obalama, a po svjetioniku (pharosu) kod Starigrada je i otok Hvar dobio ime. Početci današnjih svjetionika na Jadranu datiraju iz početka XIX. stoljeća - Škrda je sagrađen 1810., Veli Lošinj 1812., Savudrija 1818.... Austrijski grof i moćni političar Metternich na jednom je bečkom plesu upoznao prelijepu Hrvaticu duge valovite crne kose. Smrtno se zaljubio u mladu damu te cijele noći nije spavao razmišljajući kako da stvori tajno ljubavno gnijezdo gdje bi se mogao sastajati sa svojom dragom. Mlada prijateljica nagovorila ga je da oplovi zapadnu obalu Istre. Plitka savudrijska obala oduvijek je bila opasno područje, osobito zbog toga što je plovidba ovisila samo o zvjezdanu nebu. Tada je silni grof Metternich uvjerio Beč da je, dakako samo zbog sigurnosti plovidbe, nužno na Jadranu izgraditi svjetionike. Priložio je popis brojnih brodoloma na tome području i gradnja je počela. Svjetionik Savudriju zamislio je kao svoje ljubavno utočište.“

Glavna tema ovog ulomka je:

- a) Grčki spomenici na Jadranskoj obali
- b) Ljubav grofa Metternicha
- c) Gradnja svjetionika na Jadranu
- d) Početci gradnje svjetionika

2. Pročitaj navedeni ulomak i zaokruži kojem tipu teksta pripada.

Dječji park i igralište na Opatovini puni su smeća, pokazuju fotografije snimljene danas oko 11.30 sati koje nam je poslao čitatelj. Ovo su scene koje svakako ne priliče Gornjem gradu. - Roditelji koji tamo dolaze redovito kažu da je tako svake nedjelje, kaže čitatelj. Moramo misliti na naše najmlađe i voditi brigu o čistoći skupa s nadležnim organima.

Tekst je:

- a) rasprava
- b) izlaganje
- c) vijest
- d) reklama

3. Pročitaj ulomke ovih dvaju tekstova i riješi zadatak.

Tekst 1

U zadnjih 26 godina vjerojatno nisam ni jedan dan proživio, a da nisam popio čaj. Prvu šalicu popijem odmah nakon što se probudim. Nikad mi nije palo na pamet da umjesto čaja probam piti kavu ili neki drugi napitak. Ne znam puno ljudi koji piju čaj, valjda se zbog toga ni u kafićima kod nas ne može popiti dobar čaj. Iako mi se čini da se u zadnje vrijeme i to mijenja kao da su ljudi postali osvješteniji i informiraniji o tomu koliko je čaj zdrav.

Tekst 2

Sjećam se da sam čaj pila kad sam bila mala i to samo kad sam bila bolesna. Tada mi čaj uopće nije bio fin i vjerovala sam da je čaj ružnog okusa. Kad sam kao tinejdžerica posjetila svoju tetu, koja je totalno cool i pomalo otkačena vidjela sam da ona stalno pije čaj i imala ih je puno različitih vrsta. Tako sam i ja poželjela probati neki. Objasnila mi je da je čaj vrlo zdrav, ali mi je ispričala i cijeli niz zanimljivih priča o tomu od kojih se sve biljaka može pripremati čaj i da „čaj“ nije u stvari sve ono što mi zovemo čajem. Od tada sam čaj zavoljela i često ga pijem iako rado popijem i kavu.

Napiši s kojom se informacijom slažu autor teksta 1 i teksta 2.

I autor Teksta 1 i autor Teksta 2 slažu se _____

4. Napiši rečenicu od najmanje deset riječi o školskom predmetu koji najviše voliš. Rečenica treba biti gramatički i pravopisno točna.

5. Svoju prijateljicu Ivanu Marić trebaš prijaviti na Smotru recitatora u Subotici. Ivana će recitirati pjesmu Tina Ujevića *Uhapšen u svojoj magli*. Ispravno popuni prijavnicu.

Ime i prezime natjecatelja: _____

Autor pjesme: _____

Naziv pjesme: _____

Mjesto natjecanja: _____

6. Tvrđnje uspoređuju govorni i pisani jezik. Zaokruži slovo ispred tvrdnje koja je točna.

- a) Usmeni jezik se temelji na zakonitostima pravopisa, a pisani ne.
- b) Pisani je jezik prvotni oblik komunikacije, a nakon njega dolazi usmeni.
- c) Usmeni jezik određuje govorna pravila, a za pisani je ključna intonacija rečenice.
- d) Pisani se jezik temelji na zakonitostima pravopisa, a usmeni ne.

7. U rečenici podcrtaj nenaglašene riječi.

Vjerujem u ljubav i kad ju ne osjećam.

8. Pred sobom imaš pet nezavisno složenih rečenica.
Zaokruži slovo ispred zaključne i ispred suprotne rečenice.

- a) Ona se okrene i pogleda Marka.
- b) Pojedi ili skloni.
- c) Gledam, ali ne vidim.
- d) Sve su pobrali samo, su jednu višnju ostavili.
- e) Pripremao sam se, dakle dobro ću napisati maturu.

9. Pročitaj tekst pa zaokruži kojem narječju pripada govor toga teksta.

Na prelu smo se proveli lipo. Sniga nije bilo ko prošle godine, ali smo se zato napivali i nasvirali. Inače, kod nas se prelo uvijek pravi zimi. To je zato što se prije zimi nije radilo - svi su radili zemlju, a zimi nema puno posla. Tako da se tad imalo vrimena za prela. Danas je to drukčije, ali eto, prelo je i dalje zimi.

Tekst pripada:

- a) kajkavskom narječju
- b) štokavskom narječju
- c) čakavskom narječju

10. Podcrtaj riječi u kojima je došlo do jednačenja po zvučnosti.

svadba, raspisati, majci, striče, ispisati, potkupiti

11. Pročitaj rečenicu i odredi vrstu svake riječi.

Moj prvi i najbolji prijatelj Ivan pomogao mi je u natjecanju.

Moj _____
prvi _____
i _____
najbolji _____
prijatelj _____
Ivan _____
pomogao je _____
mi _____
u _____
natjecanju _____

12. Pozorno pročitaj rečenicu pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Ponekad šijem i krojim odjeću škarama sa Sanjom i ostalim djevojkama.

Podcrtane imenice u instrumentalu u rečenici imaju značenje:

- a) društva
- b) sredstava
- c) predmeta radnje
- d) društva i sredstva

13. Rastavi riječi na slogove.

školarac _____
 zaljubljenik _____
 maleni _____

14. Pročitaj navedeni ulomak teksta te zaokruži točan odgovor.

Postoji nekoliko izuzetno poznatih misterija, kojima već stoljećima glave razbijaju i najveći umovi. U slučaju da volite mističnost za njih ste vjerojatno već i čuli, ali u svakom slučaju, ponavljanje je majka znanja, stoga, evo o kojim je misterijima riječ. Petra, 'Izgubljeni grad', kako ga mnogi nazivaju, u sebi sadrži tisuće kuća, grobova, dvoraca i svetišta, kao i kazalište koje može primiti 3 tisuće gledatelja. Činjenica je kako je sagrađen u stijeni i izgleda kao odredište iz bajke, ali je nastanak grada potpuno povijesno nerazjašnjen. Tu su još i Stonehenge, Keopsova piramida u Gizi, izgubljeni grad Atlantida i čudesno carstvo Inka.

Frazem glave razbijaju znači:

- a) nekad su razbili glavu
- b) sad imaju razbijene glave
- c) naporno razmišljaju
- d) nekad misle o tome

15. Pročitaj pjesmu pa zaokruži točan odgovor.

Sidila moma kraj mora,
 momica moru govori:
 "Je li što šire od mora,
 je li što slađe od meda,
 je li što draže od brata?"
 Ribica glavu promori,
 ribica momi govori:
 "Šire je nebo od mora,
 slađi je cjelov od meda,
 draži je dragi od brata!"

Pjesma pripada:

- a) umjetničkoj književnosti
- b) usmenoj književnosti

- 16.** Pozorno pročitaj strofu iz pjesme *Jesenji dan* Rainera Maria Rilke pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Gospode, čas je. Ljeto bješe dugo.
Spusti sad sjenu na sunčane ure,
A vjetre pusti da poljima jure.

Kojim stihom je napisana ova strofa?

- a) šestercem
- b) osmercem
- c) desetercem
- d) jedanaestercem

- 17.** Pozorno pročitaj ulomak bajke Sretni kraljević Oscara Wildea pa odgovori na pitanje.

(...) Zatim je došao snijeg, a nakon snijega došao je mraz. Ulice su izgledale kao da su od srebra, bile su tako blistave i sjajne; dugačke ledene sige nalik na bodeže od kristala visjele su s krovova, svi su bili u bundama, a mali dječaci nosili su crvene kapice i klizali se po ledu. (...)

Vrijeme radnje je:

- a) proljeće
- b) ljeto
- c) jesen
- d) zima

18. Pročitaj ulomak pjesme Dobriše Cesarića.

(...) I uvijek ista sirotinja uđe
U njezinu svjetlost iz mraka,
I s licem na kojem su obično brige
Pređe je u par koraka.

A jedne večeri nekoga nema,
A moro bi proć;
I lampa gori,
I gori u magli,
I već je noć.

I nema ga sutra, ni preksutra ne,
I vele da bolestan leži,
I nema ga mjesec, I nema ga dva,
I zima je već,
I sniježi... (...)

Kao i u drugim epskim pjesmama i u ulomku ove pjesme možemo prepoznati pripovijedanje. No, što je to što ovu epsku vrstu epske pjesme razlikuje od drugih epskih pjesama?

I.

- a) stihovi
- b) tužna tematika
- c) strofe
- d) stilske figure

II.

O kojoj lirsko-epskoj vrsti je riječ? _____ .

19. Pročitaj ulomak te odredi oblik kazivanja u njemu.

Jednoga je dana napolju bila gusta magla, a u sobi je gorjela ugodna vatra. Đaci su se otkrivali od hladnoće na putu, a učitelj je u četvrtom razredu pričao o tome kako je naš narod u davna vremena živio u zadrugama, gdje je svaki član imao svoj dio rada, a svi su zajednički uživali njegove plodove.

„Vidite, djeco”, rekao je đacima, „zašto ne bismo pokušali” nešto takvo? Hajde da vidimo. Pretvorite razred u zadrugu.”

Đaci napregoše pažnju.

(Mato Lovrak *Zadruga Ljubanovac*)

Oblik kazivanja u ovom ulomku je:

- a) unutarnji monolog
- b) dijalog
- c) opisivanje
- d) pripovijedanje

20. Pročitaj haiku pjesmu Vladimira Devidéa *Snijeg* pa odgovori na pitanje.

Snijeg

Cvjetíci zime:

s neba tiho padaju

sitne pahulje.

Stilska figura u podcrtanom stihu je_____.

Rezultat na testu iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!

Ukupni rezultat na testu
(od 0 do 20)

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

1. _____
2. _____
3. _____

Kontrolor:

4. _____

Rezultat na razini zadatka

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	